No. 1961 Zaterdag 13 Augustus 1921. 38ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant Overzijde
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

MARIA
algemeene Middelares.

In aansluiting met het bericht omtrent dé instelling van een nieuw kerkelijk feest „Maria Middelares", te vieren op 31 Mei, zond de Zeereerw. Heer pastoor L. Offermans aan de *Mbde.* de vertaling van een artikel uit het Bulletin National Belge de N. D. de Lourdes. Het daarin bedoelde mirakel had plaats in Augustus 1909 en werd „beleefd" door verschillende Nederlandsche pelgrims, die onder leiding van Pastoor Offermans van Lierop alsdan te Lourdes vertoefden.

Op eene conferentie; onlangs te Leuven gehouden over de Heilige Jeanne d'Arc, verhaalde Mgr. Souchet, de welsprekende Bisschop van Orleans, als volgt de genezing van Mej. Therése Bellin van Lyon. Deze genezing maakt een der twee mirakelen uit, welke aan Z. H. den Paus werden voorgelegd ter verkrijging van de Heiligverklaring van Jeanne d'Arc.

Deze jongedochter was zeer ziek en werd meegenomen ter bedevaart naar Lourdes.

Onderweg verergerde haar toestand zóó, dat er geen hoop meer was en te Lourdes aangekomen bracht men haar met alle haast naar 't Hospitaal der Zeven Smarten. De dokters gaven de verzekering, dat zij den avond niet zou halen.

Eenige oogenblikken na aankomst van de zieke in het hospitaal kwam Mgr. Touchet (die op een doorreis Lourdes bezocht) op verzoek van een der organisateurs der Bedevaart, de zieken in het hospitaal zegenen.

Zijne Doorl. Hoogw. wenschte niets vuriger dan dat er mirakelen zouden geschieden door de voorspraak van Jeanne d' Arc, toen reeds zalig verklaard, opdat men de Heiligverklaring zou kunnen verkrijgen. Toen Mgr. al de zieken daar voor zich zag, zeide hij: „ik hoop, dat gij hier te Lourdes uwe genezing zult verkrijgen, maar toch moet ik u dit verzoeken: als gij tehuis terugkomt zonder genezen te zijn, roep dan de voorspraak van de Gelukzalige Jeanne d'Arc in.

Mgr. ging weg. Maar nog vóór dat hij het hospitaal verlaten had, viel hem 'n nieuwe idée in en hij meende te moeten terugkeeren naar de zaal waarin hij de zieken gezegend had.

Met vurige welsprekendheid begon Mgr. toen de zoo heilzame meening voor te houden, welke sinds van zoo menige zijde bevestigd is: „Maria is onze algemeene middelares in alle genade en weldaden".

Volgens de verdedigers dezer meening, komen alle genaden van God, Hij is de Bron van alle genaden. Maar zij worden ons medegedeeld, zij vloeien ons toe door de tusschenkomst, door het middelaarschap van de Allerheiligste Maagd. Dus moet Jeanne d'Arc gelijk alle andere Heiligen van het Hemelsch Paradijs de wonderen welke door hare voorspraak geschieden, verkrijgen door Maria.

Was hier nu niet de geschikte gelegenheid om te gelijk te spreken over de bemiddeling van Maria en de macht van Jeanne d'Arc bij God?

Door deze gedachte was Mgr. Touchet getroffen en zonder aarzelen zette hij ze voor de zieken uiteen, terwijl hij de vraag stelde, of er nieniemand onder hen was, die zijne genezing wilde vragen aan de Gelukzalige Jeanne d'Arc, haar smeekende van God eene miraculeuze genezing te verkrijgen door de bemiddeling der Allerheiligste Maagd. En dat wel, opdat de Paus, zoo hij het geschikt oordeelde, tot de Heiligverklaring van Jeanne d'Arc zou kunnen overgaan. Monseigneur Touchet verlangde, dat de zieken, wanneer zij in dezen geest hunne genezing zouden vragen, dit ook duidelijk en uitdrukkelijk zouden uitspreken.

De ziekenverpleegsters vroegen aan de arme stervende zieke, of zij goed begrepen had wat de Bisschop gezegd had. Zij antwoordde van ja. Maar toen men haar vroeg, of zij op de aangeduide wijze hare toevlucht wilde nemen tot de voorspraak van Jeanne d'Arc, aarzelde zij en wilde zij eerst den raad inwinnen van hare peettante die haar naar Lourdes vergezelde. De peettante, vond het voorstel goed en men besloot dus van den hemel de genezing te vragen van het meisje op de wijze als dat door Mgr. Touchet was voorgesteld.

Tegen de verwachting der doktoren in leefde de zieke des avonds nog.

Den volgenden dag bracht men de halfdoode naar de Baden, al vreesde men ook dat zij daar het leven bij zou laten. Ook wilden de twee verpleegsters die haar vergezelden, haar doen deelnemen aan de zegening met het Allerheiligste Sacrament, zooals die te Lourdes, als daar zieken zijn, dagelijks plaats heeft op de Esplanade voor de Rozenkranskerk.

Dien dag werd het Allerheiligste Sacrament onder de processie gedragen door Mgr. Touchet. De Bisschop van Tarbes schreef voor, uit eigen beweging, dat bij de gewone aanroepingen, welke door de pelgrims samen worden gedaan onder de Zegening der zieken, nog zouden gevoegd worden eenige aanroepingen tot Jeanne d'Arc.

De zieken worden gezegend en daar begint de menigte te bidden: „Gelukzalige Jeanne d'Arc, bid voor ons". Op datzelfde oogenblik gevoelt de zieke zich beter en zij zegt dit aan hare verpleegsters. De menigte bidt weer: „Gelukzalige Jeanne d'Arc, bidt voor ons." — En het meisjes zegt: „Ik ben genezen." De menigte bidt verder: „Gelukzalige Jeanne d'Arc, maak dat ik loope." Op dat oogenblik staat het meisje op, zij wil gaan; maar hare verpleegsters zeggen haar zich bedaard te houden, zij was immers in haar nachtcostuum en niet genoegzaam gekleed om op te staan. De stervende was genezen.

Het wonder was niet te weerspreken. De zieke was talrijke malen door geneesheeren onderzocht en haar zieke toestand werd steeds erger. De dokters konden hun oogen niet gelooven. Een van hen sprak nog kort te voren bij het bad: „Als zij geneest word ik Karthuizer!" En nu stond hij daar, overwonnen door de genade, vreeselijk beangstigd, of hij zich aan zijn onvoorzichtig woord moest houden, maar ook gedwongen om te getuigen, dat de genezing volkomen werkelijkheid was, terwijl zij naar zijn oordeel onwaarschijnlijk, ja onmogelijk was.

De Gelukzalige Jeanne d'Arc had door Maria van den Koning des Hemels 't wonder verkregen, dat door den Paus, indien deze het gelegen achtte, kon worden aangehaald om over te gaan tot hare Heiligverklaring. Men moet niet denken, dat het canoniseeren van Heiligen zoo gemakkelijk gaat. Steeds komen er een reeks van theologische, wetenschappelijke en andere moeilijkheden voor den dag, die worden opgeworpen tegen de keuze welke door de verdedigers der zaak worden naar voren gebracht. Vaak komen er vele verwikkelingen voor, zooals met het proces van Jeanne d'Arc het geval was.

Ten gevolge van ik weet niet welke verslagen, waarin wellicht de feiten niet werden voorgesteld overeenkomstig hun werkelijk gebeuren, scheen het mirakel, te Lourdes verkregen, te moeten worden toegeschreven aan de Heilige Maagd. Het zou alzoo eene verdraaiing der feiten zijn, wanneer men de genezing toeschreef aan de voorspraak van Jeanne d'Arc. Waarheid is, dat naar het oordeel van Paus Pius X de zaak der Heiligverklaring van Jeanne d'Arc, in welke de zooeven verhaalde genezing als bewijs zou gelden, moest worden uitgesteld.

Monseigneur Touchet stond ervan verslagen. Nutteloos waren zijn pogingen om van den Heiligen Vader een andere beslissing te verkrijgen. Dat kon niet. Ook hier klonk het woord: „impossible, onmogelijk."

Er bleef dus maar één middel over

Curaçaosche Ditjes en Datjes.

Had nog nooit van mijn leven tusschen de wielen van 'n truck gezeten.

Toen ik dan ook naar patria mailde, dat ik op en neer naar stad geweest was met 'n vrachtauto, volgestuwd met luid kakelende zwartmenschen, toen begrepen ze er niets van en opperden vermoedens van iet of wat minder oirbare studenticoserie; want welke gentleman gaat nu in Holland en route, in zulk 'n plebejische cargo-bak?

Ná explicatie vonden ze 't heel gewoon, niets tegen, alles voor, maar hier op Curaçao zijn ze nog zoover niet, tenminste te oordeelen naar de verwonderde "hoe is 't toch in Godsnaam mogelijk" gezichten van voorbijgangers, als ik op voorbank naast chauffeur gezeten doodkalm door de Breedestraat hobbel.

Hoe voller geladen, des te fluweeliger dein je over den weg, en als je, zooals mij, en zacht zitje en 'n veerend ruggesteuntje koud laat, dan is 'n rit met 'n truck, afgezien nog van financieel voordeel, wel zoo aangenaam, als 'n doodgewoon alledaagsch onemotievol tochtje per auto.

Waar is 't, dat er wel wat al te veel gevergd wordt van de aftandse onzer onvermoeide zwaar puffende truckmotoren, en vandaar sta je op zoo'n reis altijd min of meer bloot aan panne, om zoo ineens pafstil midden op de weg te blijven staan ver van de stad en nog verder van je sweet home.

Dat is me ook eens overkomen, en als 'n daar heel toevallig voorbijtoeterende auto niet medelijdend had gestopt en me had opgepikt, dan had ik heel gewoon die 10 nog restende mijlen naar huis kunnen tippelen, bij 'n hitte van ver over de 100 °. Maar zoo iets gebeurr met auto's ook wel 's, en met motorfietsen nog meer.

Vooral met wanhopige koppigheid van die laatste ronkende tweewielers heb ik verleden jaar in Holland heel wat experientie opgedaan. Zoo herinner ik me, dat ik op 'n mooien warmen Julimiddag opeens 'n heimweeig verlangen kreeg, naar 'n echte Curaçaosche, hart en long verfrisschende zeebries.

Met de motor van Rotterdam naar Scheveningen is 'n stapje, dat doe je vlugger dan de Electrische.

Ga je mee eventjes naar zee?

Best. Over 'n half uurtje?

All right! Stofpak aangeschoten, Stuyvesantsche zeepet op, kippige kijkers beschermd door stofbril, die je heelemaal niet flatteert, maar je veel weg doet hebben van 'n reuze-mandril. We hadden 't duo-zadeltje er opgeschroefd, en mijn eversmiling tochtgenoot in up to date motorcostuum trapte contact, ik wipte er achter op, en de roodgelakte "Indian" tiktakte in 'n sober vaartje over den bochtigen Diergaardesingel, door tunnel, langs Walenburg, den oerouden Overschieschen weg op. Duo-rijden is nog zoo heel eenvoudig niet.

Als je lange beenen hebt, zooals ondergeteekende, dan duurt 't 'n mijl of wat, voordat je de vereischte gemakkelijke en tevens gevaarlooze pose te pakken hebt, maar dan, dan zit je ook net zoo rustig als in 'n club fauteuil.

Van conversatie met je voormannetje komt niet veel. Je moet bulderen, anders tolt je stem op de vleugelen der wind dwarrelend in das blaüen hinein.

Daarom te voren 'n soort van knijpcode opgemaakt.

Eén kneep rechts, harder; twee knepen rechts, nog harder; drie knepen rechts. full speed; 'n reuze-kneep links, stop!!

Zorg dus altijd bij zoo 'n gelegenheid voor 'n voorrijder zooals de mijne, met 'n malsch gespekten rug, dat is heusch 'n conditio sine qua non.

Slingerende Overschiesche weg vlo gen we over.

In no-time bij de „Zwet".

'N reuze-kneep links. Au!!! We stonden.

In dat echt ouderwetsch champêtreachtig café 'n kopje thee verschalkt.

Door benzinelucht die ons omkronkelde, was tea-bill ietwat gepeperd. Groot gelijk.

Wat denkt je er van?

'n Trap, 'n nijdige trap, 'n nijdiger trap, 'n reuzenijdige trap, weg!

Twee knepen rechts, en we snorden door 't echt typisch Hollandsche landschap.

Rechts *boven* de weg *in de hoogte* de Schie, waardoor nu en dan nog de voorvaderlijke trekschutt wordt voortgezeuld, links in de *laagte* groenende weilanden met grazende lakenvelders, cabrioleerende nuchtere kalveren, glundere boerinnen met melkemmers en nijdig keffende keeshonden.

Wat zouden onze van honger rammelende Curaçaosche koeien boloogend staan te likkebaarden bij 't zien van zulke weigronden.

Toen ging 't over 't jaagpad van Delft heen, hoeplàend wippend over talrijke bruggetjes — sluizen zou 'n Amsterdammer zeggen — als 'n „Jack in the box".

Vóór ik 't wist, wielden we reeds over de faubourg van 't Haagje, en wierpen we ons luid toeterend in 't bonten gewoel van 'n immer zwellende traffic.

Hello, nou niet knijpen, laat me maar scharrelen!

En ie scharrelde ideaal!

Soms dacht ik, nu loopen we zeker vast, caramba, die kinderwagen rijden we tot mosterd, geen kwestie van, op 't juiste moment gaf ie z'n claxon 'n fiksche dof, zag 'n gaatje, en er door waren we, voordat ik hé kon zeggen.

Prinsessengracht opgezwaaid, almaar rechtuit, Scheveningen ahoy, achter Kurhaus zeeboulevard opgetikt. Talatta!!! Wat is de Noordzee toch vies-troebel in vergelijking van onze transparent-groene Caraibische.

Kan me niet voorstellen, dat 'n dip in die bruinige zeepsopachtige golven verfrissching brengt.

Deed me denken aan 'n raadseltje uit mijn jeugd. Je springt er wit in, en je komt er zwart uit, ra, ra, wat is dat?

't Was akelig vol en zonnig en stoffig en warm op 't strand, en van frissche bries geen sprake. Voor mondain gewoel heeft de rasechte motorist geen oog, ná 'n kort colloquium besloten eventjes „de Deyl" te nemen. Weer langs Prinsessegracht, door Haagsche Bosch, Wassenaarsche weg op.

Wat 'n prachtallée!

Als er zoòn weggetje liep tusschen San Willibrordo en stad, dan was Mondi-afor nu 'n villapark.

De in-deftige aristocratische buitens die we voorbij snelden, waren 'n weelde voor de oogen, wat 'n verschil met de O. W. — achtige, smaakloze, opgedirkte villa's die nu aller wege 't natuurschoon van ons mooi Holland bederven.

Deyl; stop!! Benzine en Pils, 't eerste voor de motortank, 't tweede voor onze bestofte maag.

In tuin wat klimaatgeschoten, beiden spontaan opgesprongen bij 't bijna telescopen van 'n passeerende motorfiets door 'n auto.

Motorrijder foeterde iets van stommiteit met 'n leelijk woord er voor, auto-chauffeur zag bleek om ze'n neus, en zei niets.

Buigende picolo befooid, in 't zadel, en nu met volle kracht at break neckspeed er van door.

Groote Goden, dat was rijden! We hebben toen gespurt met 'n ongeveer 100 K. M. vaartje, we vlogen.

De wind giert suisend, loeiend je om de ooren en door je bollende mouwen op je klapperend shirt, geheel je body trilt van snelheidsemotie, boomen langszij zijn 'n compacte palissade, prachtlandhuizen 'n schim van glas en steen en groen, slechts één gevoel 'n intens niet te weerstaan gevoel doortintelt je, om in ontembare vaart immer harder en dan nog harder voort te stuiven over deez' prachtige spiegelgladde heirbaan.

Is dat niet gevaarlijk?

Ja, dat is zeker gevaarlijk, vooral door niet te voorziene hindernissen, die in den weg kunnen komen.

Komt onverwachts 'n hond achter 'n boom gerend en vóór je wiel gesprongen of 'n kind onzeker over den

En dat was: tot Maria zelf zijn toevlucht nemen. Hij vertrok dan naar Lourdes, om aan Maria te vragen deze zaak in orde te brengen. Maar, toen de ijverige verdediger van Jeanne d'Arc op het punt stond zijn pelgrimstocht te ondernemen, kwam een zekere angstvalligheid hem kwellen. Zou hij wel met de hand op het hart kunnen zeggen: „ik zoek alleen de meerdere glorie van God?" — Zij die weten met wat heiligen ijver, met wat onvermoeide volharding Mgr. Touchet van het begin van zijn episcopaat af, er op uit was, de hem zoo dierbare zaak der Heiligverklaring van Jeanne d'Arc te bevorderen, zullen begrijpen hoe pijnlijk voor Zijne Doorl. Hoogw. de oogenblikken waren waarover hij later met een teedere gevoeligheid tot zijne toehoorders sprak: „Twee dagen lang stelde ik mij deze vraag: ben ik wel genoeg aan alles onthecht? Ben ik wel tevreden als de Heiligverklaring geen voortgang heeft?" — Toen ik met alle zekerheid kon zeggen „ja" ik zoek niet het doordrijven van eigen verlangen, maar enkel en alleen Gods glorie en zal even tevreden zijn als de heiligverklaring wordt voltrokken, of nog langer wordt uitgesteld, toen sprak ik tot de H. Maagd: „Ik vertrouw U alles toe. Regel Gij zelf alles."

De H. Maagd zegende deze edelmoedigheid.

Eenigen tijd later werd Mgr. Satolli, advocaat in de zaak van Jeanne d'Arc door den H. Vader in audiëntie ontvangen. Deze zeide tot hem: „Mijnheer de advocaat, gij moet uwe zaak goed in 't oog houden." De advocaat nam gaarne de gelegenheid te baat die de H. Vader hem aanbood om verlof te vragen aan Zijne Heiligheid de omstandigheden uiteen te zetten van het wonder, rondom hetwelk de strijdvraag zich bewoog.

„Heeft de zaak zich zóó toegedragen?" vroeg Pius X. En toen Mgr. Satolli de verzekering gaf, dat zijn verhaal van het wonder alles tot in de kleinste bijzonderheden overeenkomstig de zuiverste waarheid was, besloot de H. Vader de zaak, die voor een oogenblik verschoven was, weer aan de orde te stellen.

De H. Maagd, zoo besloot Mgr. Touchet, had voor de Heiligverklaring van Jeanne d'Arc een nieuw mirakel gedaan.

Het Zilveren Priesterfeest

van de zeer Eerw. Paters

R. J. C. Wahlen

en

J. P. Delgeur

In één woord prachtig, heerlijk. Zoo was de dag van Woensdag, toen beide bovengemelde Jubilarissen hun zilveren Priesterfeest herdachten.

„Zalig het volk, dat te jubileeren, dat feest te vieren weet". Dat kan ons volk, vooral als 't zijn Priesters geldt, zijn geestelijke Vaders, die 't bemint en hoog waardeert om dat 't zich evenzeer bemind en hooggeschat weet door zijn Priesters. Telkens weer op nieuw ondervindt men het, en toch telkens weer wordt men opnieuw getroffen door die blijken van liefde, trouw en onhankelijkheid van het katholieke volk voor zijne Priesters.

Nadat Pater WAHLEN in de mooi versierde kapel van Zaquitó, te midden van zijn arme melaatschen, voor wie zijn apostolisch hart zoo warm gevoelt en krachtig klopt, een H. Mis van dankbaarheid had opgedragen, en de diep gevoelde gelukwenschen en betuigingen van innige dankbaarheid der Eerw. Zusters en verpleegden in ontvangst genomen had, reed Zijn Eerw in gezelschap van Mgr. VUYLSTEKE en den Jubileerenden Pastoor, Pater J. P. DELGEUR, naar diens parochie S. Willibrordo. Bij het scheidingspunt der wegen naar S. Willibrordo en Barber werd Mgr. en de Jubilarissen verwelkomd door een deputatie van S. Willibrordo, bestaande uit de feestcommissie en enkele in het wit geklede bruidjes, die daarna in een met bloemen en vlaggen versierde autotruck vooropreden, om het Doorluchtig gezelschap naar de parochie van S. Willibrordo te geleiden. Daar waren reeds de parochianen van heinde en verre saamgestroomd, daar stond de muziek van het Weeshuis van Scherpenheuvel opgesteld, en geheel de geestelijkheid van Curaçao, om Mgr. en de beide Jubilarissen op te wachten en in plechtigen optocht onder eerebogen en langs en haye opgestelde vlaggen naar S. Willibrordo's schoone kerkgebouw te vergezellen. Onder het luiden der klokken en de vroolijke tonen der muziek trok de stoet langzaam voort en terwijl het koor „Ecce Sacerdos" aanhief de rijk versierde kerk binnen. Keurig was de kerk versierd, dank zij vooral de onvermoeide zorgen van den Eerw. Pater JANSSENS, Pastoor van Barber, en der Eerw. Zusters, die geen moeite gespaard hadden om hun beminden Pastoor op waardige wijze te huldigen. Maar 't schoonste sieraad was toch die opgepakte menigte, die het ruime kerkgebouw tot in de uiterste hoeken vulde, en die 's morgens vroeg reeds in zoo overgroot getal waren opgekomen en tot de H. Tafel genaderd en nu wederom God kwamen bedanken en bidden voor hun goeden Pastoor. Onder de aanwezigen merkten we ook op de Weled. Heer wnd. Districtmeester, M. Bartels-Daal.

't Was ruim negen uur toen de Plechtige H. Mis een aanvang nam. De Zeereerw. Pastoor DELGEUR werd daarbij geassisteerd door de Zeereerw. Pastoors H. OKHUYZEN en A. KUYPERS, terwijl ter eener zijde Mgr. VUYLSTEKE met „cappa magna" bekleed, ter andere zijde de andere Jubilaar, P. WAHLEN lagen neergeknield, en de Hoog Eerw. Pater Vicaris M. LUYCKX met den Zeereerw P. BÜHRS als cantores fungeerden.

Na het Evangelie hield Mgr. VUYLSTEKE een treffende toepraak tot het volk om de beide Jubilarissen te huldigen. Mgr. herinnerde aan dien grooten dag, den grootsten van hun leven, toen 25 jaar geleden zij voor den Bisschop lagen neergeknield.

En hoe de Bisschop, na het verga derde volk gevraagd te hebben of dezen waardig waren om het H. Priesterschap te ontvangen, ze de gewijde handen had opgelegd, om den zegen en de kracht van den H. Geest over ze af te smeeken en ze met de Goddelijk verheven macht van het Priesterschap te omkleeden. En altijd waren ze aan die verheven roeping en zending getrouw gebleven.

Mgr. herinnerde zich, hoe beiden, jongelingen nog, reeds het verlangen in zich levendig voelden om als missionarissen te gaan arbeiden aan de bekeering der arme heidenen. Die liefde voor God en den evennaaste, die zich op de hoogste wijze openbaart in het apostelambt, hadden zij geleerd van hun brave ouders, — die liefde had zich getoond, toen zij Dominikaan geworden, met de grootste bereidwilligheid en heldhaftigen moed het offer gebracht hadden, om alles wat hun dierbaar was, te verlaten en zich zelve geheel en al, met alles wat zij waren en alles wat zij bezaten, al hun liefde en talenten, te gaan wijden aan het heil der zielen in de missie van Curaçao.

En met ontroering herdacht de Bisschop, die jaren van offer door Pastoor DELGEUR op 't eenzame St. Eustatius doorgebracht, hoe hij daar geweest was een Vader voor zijn volk, een voorbeeld voor allen van de ware religieuze gehoorzaamheid, die gaat waar ze gezonden wordt en die daarom met 't volste recht verwachten mag de woorden van Christus te hooren:

„Omdat gij in kleine zijt getrouw geweest, zal ik u stellen over groote dingen" Mgr. herdacht hoe Pastoor DELGEUR geweest was een verdediger van zijn volk in zijn tijdelijke aangelegenheden, een verdediger en voorspreker vooral in het geestelijke, die elken dag als Mozes met uitgestrekte armen bad tot zijn God: spaar, Heer, spaar uw volk.

Met groote dankbaarheid getuigde Mgr. hoe de andere Jubilaris Pater WAHLEN een geheel ander terrein, niet te midden van een stille, arme, nederige buitenparochie, maar te midden van het drukke gewoel van het stadsleven was werkzaam geweest, en daar al zijn rijke talenten besteed had aan de opheffing en veredeling van het volk; — hoe hij zooveel jaren lang het machtig apostolaat der Pers had uitgeoefend, gestreden had om de ware beginselen van godsdienst en zedelijkheid te verspreiden en door middel van de Katholieke Pers als de goede zaaier was rondgegaan, overal uitstrooiend het goede zaad der ware Katholieke beginselen. Het deed het Vaderhart van Mgr. goed, op dezen dag, te mogen betuigen zijn hooge tevredenheid met het apostolisch werk door beide Jubilarissen in de jaren van hun Priesterschap en missionarisleven tot heil en zegen der Missie volbracht.

Daarom bracht Mgr. beiden namens geheel de bevolking zijn oprechte hulde, wenschte het volk geluk met deze priesters, en vroeg het ze te blijven steunen met hun liefde, trouw en aanhankelijkheid en met hun vurigste gebeden.

Na de H. Mis werd door het koor een feestlied gezongen, waarna het weer in optocht, met de muziek voorop, naar de Pastorie ging, om daar de hulde der Parochianen te ontvangen. Daar tintelde vreugde in hun oogen, daar was vreugde in hun hart, toen zij daar allen, mannen en vrouwen in lange rij, met ontroering en innige dankbaarheid hun Goeden Pastoor de hand kwamen drukken en hunne kleine nederige geschenken aanbieden.

Toen ging het weer met volle muziek naar school, waar de Eerw. Zusters met de kinderen wachtten om Pastoor DELGEUR te huldigen. Want de kleinen wilden en konden toch niet achterblijven bij de algemeene hulde. De kleinen minst van al. Want geen grooter kindervriend is er denkbaar dan Pastoor DELGEUR. Je had die oogjes moeten zien glunderen van plezier, toen Pastoor DELGEUR in gezelschap van Mgr. en de andere Paters het mooi versierde schoollokaal binnentrad en in hun midden verscheen. Dat was een gejuich en gewuif met vlaggetjes, een lust om te zien. Daar werd gezongen en gejubeld. Daar kwamen Engelen den lof bezingen van het Priesterschap, en bloemen aanbieden, die 't zinnebeeld waren der priesterlijke deugden. Daar kwamen bruidjes hem het mooie geschenk der kinderen aanbieden. Daar kwamen kleine schuttertjes Pastoor DELGEUR huldigen, als den man, die zoo knap was en zoo aardig schrijven kon, en eindelijk een deputatie uit het kabouterrijk hem alles toewenschen wat zijn hart maar verlangen kon. 't Was alleraardigst, die kleine kabouters te zien dansen en springen onder het zingen van een vroolijk wijsje. En dat alles ging, — ja, ik zou haast zeggen — in onberispelijk Hollandsch.

't Was inderdaad een mooie, fijne, werkelijk kinderlijke hulde, waarvoor aan de Eerw. Zusters alle hulde en dank.

Daarmee was het San Willibrordsche gedeelte van het feest afgeloopen.

---

weg gezigzagd, dan maak gerust je testament, je raakt zoo zeker als wat je stuur kwijt, en den volgenden dag staat er in de „gemengde berichten" van uw lijfblad te lezen dat de heeren zus en zoo die op den Wassenaarschen weg aan 't motorfietsen waren, door 't uitwijken voor 'n kind, tegen 'n boom ten pletter zijn gereden. En menige krantlezer schudt z'n hoofd en zegt: Weer 'n motorongeluk, 't bennen toch gevaarlijke dingen. *Mijn* krijgen ze er nooit op.

We zijn toen, Goddank, niet met onze Kilometervretende racecar tegen 'n Wassenaarschen boom opgejakkerd, maar dra zoemden we weer in 'n matig vaartje onder 't ritselend loover van 't Haagsche Bosch, den weg naar Rijswijk op.

Daar dauwde de miserie op ons.

't Was in 't hartje van Rijswijk, toen 't achterwiel opeens aan 't schuiven sloeg, 'n pof, en we stonden onwrikbaar evenals de Duitschers indertijd voor den Yzer.

O, 't is niemendal, zei mijn opgewekte voorzitter, ketting afgeslipt. Builende gereedschaps-étui werd con amore opengeknipt, Engelsche sleutel draaide vliegensvlug schroeven van olieachtige kettingkast, in 'n minimum van tijd waren z'n handen zoo zwart als van 'n neger — pardon, die zijn van binnen wit — neen, als van 'n hollandsche smidsjongen of schoorsteenveger.

Ná 'n half uurtje was onze „Indian" weer 't ventje, welgemoed sprongen we op z'n reeds tril-schokkende rug, en ná 'n meter of 10, bom! daar stond ie weer.

't Sloeg toen juist 7 uur, tegen half 8 hadden we beloofd thuis te zullen zijn. Builende gereedschaps-étui werd *weer* con amore opengeknipt etc. (Zie boven). Ik stond in naargeestige beschouwing van koppige benzinezwelger, en dacht zoo iets van „beroerde boel", toen 'n auto statig kwam aangesuisd.

Op achterbank rechts zat 'n Rotterdammer mij uitstekend bekend. Mandril-makende bril spande nog steeds mijn grieksche neus. Persoon in kwestie fixeerde ik recht door gelige glazen.

Tot tweemaal toe, verticaalde onzeker z'n hand naar hoedrand, met 'n duidelijk mimiek van ben je't, of ben je't niet, toen gaf ie 't eindelijk als iets onoplosbaars op, en weg was ie in 'n wolk van vettige oliedamp.

„Valt niet mee, klonk 't uit de diepte. Ketting gebroken. Hello, tegen 'n passeerend boertje, heb je hier in Rijswijk zoo iets van 'n reparateur?"

„Ja, meneir, daar krek om den hoek."

En we duwden met veel longgeblaas dat niets meegevend vrachtje den hoek om, en waarempel daar stond zoo'n mannetje al handenwrijvend in z'n winkeldeur, en opperde zoo langs z'n zwamneus weg: Waarom bennen jullie niet dadelijk gekomen, ik heb je daar al zoolang zien scharrelen."

Straal genegeer van de 2 stofjassen.

„Zág, neem de Electrische naar Rotterdam," adviseerde mijn voorman, „ik zal de car alleen wel thuis brengen."

„Geen kwestie van, sonny, samen uit samen thuis, ga je even mee 'n straatje om?"

Maar, toen was hij koppig.

Wat gekuierd, ná 'n half uurtje 's geloerd, nog lang niet klaar, toen op veranda van 'n café limonade gezogen door 'n rietje.

Daar stopte ook menig motorrijder voor 'n koelen dronk.

Gelaatstudie gemaakt van 'n stuk of wat heetgebakerde en niet-heetgebakerde jongelui, als hun motor na 'n kick of wat, niet dadelijk aansloeg.

Sommigen werden ná den vijfden vergeefschen trap al razend, en 't scheelde weinig of ze trapten hun heele car tot gruizelementen; 'n ander bleef doodkalm doortrappen tot twaalf keer toe, toen pulkte ie 'n beetje nerveus aan 'n reepje haar op z'n bovenlip en stak 'n cigaret op; weer 'n ander, 'n leuke type, toen ie na 'n kick of wat dadelijk geen contact kreeg, voelde 's in z'n vestjeszak, stapte 't café weer binnen, en bestelde nog 'n potje bier.

Er was ook 'n mannetje met 'n „All days Allon," 'n motorfiets zonder kickstarter, die je moet aanloopen.

Hij beende er vol moed met 'n reuze-vaartje van door, sloeg 'n zijweg in, kwam ná 'n minuut of wat papnat, puffend als 'n locomotief weer langs onze veranda gehold, en bleef maar rennen naast z'n halsstarrige motor, totdat ie uit 't gezicht was.

Misschien loopt ie nog!

Goed negen uur reden we eindelijk weg, huis toe.

Vóór we 't wisten tiktakten we al door 't oude Delft, en buiten zetten we er weer 'n beetje vaart in, totdat 't bij Overschie begon te donkeren, licht op, nu in kalmer tempo Rotterdam tegemoet.

Precies 10 uur stopten we vóór Diergaardesingel 88, onder vervaarlijk getoeter van „daar bennen we."

In gezellige huiskamer met 'n zucht van verlichting ontvangen.

Ja zeker, waren ze ongerust geworden, en erg ook.

Van 8 tot 9 uur had een van de huisgenooten bij de Schiebrug op den uitkijk gestaan, en 'n ander had, toen 't zoo laat werd niets gezegd, maar voortdurend pensief uit 't raam zitten kijken, of er nog niets kwam. Dat trof me.

En toen ik naar boven ging om mijn stofpak af te gooien en me 'n beetje te verfrisschen, toen schrok ik van 'n kleine witte gedaante, dicht bij 't open raam.

't Was mijn darling-nichtje in haar nachtponnetje.

„Caramba, kleine meid, nog niet naar couche?"

Neen, Oom Paul, ik was toch zoo heel erg, zoo, zoo reuze-bang en ik kon heelemaal niet in slaap komen," en hoepla, daar vloog ze me om den hals, en ik ouwe ruwe ongevoelige West-Indier voelde me 'n krop in de keel komen, en als 'n moeder zoo teer heb ik toen die kleine zus naar haar kamertje gedragen, in haar donzig nestje gestopt en ná 'n kruisje op haar lelieblank voorhoofd bij haar bedje gewaakt, tot ze al heel gauw insluimerde met nog van emotie rosige wangen.

***

Maar, Jan Paul, waarom schaft ge je toch geen auto aan?

Uit den treure hoor ik die vraag door meelijdende, meevoelende bezoekers op mijn buitenpost debiteeren. Good heavens! nog eens, en nu voor 't laatst:

Ja zeker, onderhoud van mijn paard kost me 'n bom geld, vooral in deez' dor-droge jaren.

Neen, ik krijg geen cent fouragegeld, neen, heusch niet.

Begrijpt U dat niet, vindt U dat onbillijk, soit, toch is 't zoo.

En dan volgt er altijd onwikbaar zeker: maar 'n auto zou u toch veel voordeeliger uitkomen, want zoo'n machien kost niets, als 't niet werkt, 'n paard wel.

Dan sta ik stilzwijgend op, schuif linkerlá van mijn bureau open, en diep er uit 'n staatje, 'n jaarlijksche kostberekening van 'n simpele Ford.

Met binnen-starter komt je zoo'n car precies op 2000 pop.

Dat is nog te doen, maar dan.

't Begrootings staatje is opgemaakt hier in deez' zelfde kamer 'n maand of 4 geleden door 'n expert op dit gebied, iemand die jaren lang in Holland, ± 3 jaar op Curaçao en nu weer in 't moederland z'n eigen auto heeft gechauffeerd.

Ziehier:

4 buitenbanden	f 450—
6 binnenbanden	30—
100 blikken gas. á f 6	600—
Olie 12×f 17	200—
Reparatien etc.	250—
	f 1530—

En dan moet je nog zelf chauffeur spelen, en minstens eens in de 14 daag, gehuld in 'n afgedankte pyjamas 'n grondige schoonmaak houden.

De tijd, van meer *onder* de auto liggen, dan er in zitten, is voorbij, maar toch, laat je je motor vervuilen, dan sta je op een van je tochten ineens onverbiddelijk onwrikbaar stil, pal als 'n telefoonpaal, je werkt je eigen in 't zweet voor niks, en je

's Avonds ten 8 ure had er ten huize van Mgr. VUYLSTEKE een schitterende receptie plaats.

De zaal was rijk met bloemen en palmen versierd en te midden daarvan troonde Pater WAHLEN met Mgr. ter linker- en Pastoor DELGEUR ter rechterzijde om de hulde van zijn vrienden te ontvangen.

Namens de „Comision permanente del Teatro Catolico" werd door de JongeJuffr. B. Badarracco ter begeleiding van een aan te bieden cadeau een keurige Spaansche toespraak gehouden, waarin de vele verdiensten van P. WAHLEN in een helder licht werden gesteld, en die door P. WAHLEN op een geestige wijze beantwoord werd. De Eerw. Frater, hoofd der drukkerij en de Eerw. Frater Administrator kwamen P. WAHLEN als hun Chef hun welgemeende gelukwenschen aanbieden. Ten half negen verscheen de waarnemende Gouverneur, ZIJNE EXC. MR. J. BROWN GORSIRA, vergezeld van Zijn Adjudant, om P. WAHLEN met zijn feest geluk te wenschen en namens de Kolonie dank te zeggen voor al het geen hij voor den bloei der Kolonie gedaan heeft.

Het was een prettige, opgewekte avond, een waardig slot van dezen schoonen feestdag.

Donderdagmorgen werd P. WAHLEN gehuldigd op het Pensionaat en Weeshuis van Welgelegen, waarvan P. WAHLEN gedurende zooveel jaren de Geestelijke Vader en Leidsman is geweest. Begeleid door bruidjes, terwijl het koor een feestcantate aanhief, deed de Jubilaris zijn intrede in de smaakvol versierde kapel, waar Hij tegen zeven uur een gezongen H. Mis opdroeg om God te bedanken voor de 25 jaren zijner uitverkiezing. Het zangkoor van het pensionaat voerde op onberispelijke wijze de Missa van Elbert Franssen uit. Na de H. Mis brachten de weesmeisjes in de ruime zaal van het College hare hulde en dank aan den Jubilaris voor alles wat Z.E.W. voor het Weeshuis gedaan heeft, en als bewijs van erkentelijkheid boden zij Hem eenige eigen gemaakte handwerken aan. Daarna was er een feestelijke bijeenkomst in de receptiezaal der pensionairen om den Zeereerw. Feesteling te huldigen. -- In Engelengewaad kwam een groepje pensionairen den Jubilaris tegemoet, ontving hem onder eerebogen van wuivende palmen en begeleidde den gevierden Jubilaris naar zijn zetel. In dicht, zang en muziek werd de hoogheid van het Priesterschap door ze verheerlijkt en terwijl zij een feestcantate aanhieven, noodigden zij de pensionairen uit haar feesttonen met hun accoorden te doen samensmelten. Drie kleinen vertegenwoordigden de nichtjes van den Jubilaris, brachten hem de groeten en de hulde over van zijn hooggeachte en beminde ouders en verdere familieleden, en drukten in bloementaal hun beste wenschen uit. Na afloop boden zij den Jubilaris een feestgeschenk aan als aandenken aan dien onvergetelijken dag.

Daarna dankte de Jubilaris de Eerwaarde Zusters en Pensionairen voor de hulde hem gebracht en spoorde haar aan, zich steeds de weldaden van God te herinneren, en vooral de groote weldaad van hare 1e H. Communie, en gelijk Hij den dag Zijner Priesterwijding zoo feestelijk herdenkt, dat ook zij dien gelukkigen dag van hare 1e H. Communie jaarlijks in 't geheugen moeten terugroepen, en vooral het zilveren jubelfeest van dien dag schitterend moeten vieren.

Hedenmorgen werd door P. WAHLEN in de Kapel van het St. Martinusgesticht, namens de „Comision permanente del Teatro Catolico" een plechtige H. Mis van dankbaarheid opgedragen.

Zoo zijn de beide Jubilarissen op waardige en wel verdiende wijze gehuldigd, en zal deze schoone dag een zoete herinnering voor ze blijven aan hun priesterlijken arbeid hier op Curaçao en een spoorslag voor ze zijn om zoo lang het de Goede God believen, met moed en energie voor 't welzijn der Curaçaosche missie te blijven arbeiden.

Berichten uit de Kolonie.

Dankbetuiging.

Ten zeerste getroffen door de vele hartelijke bewijzen van deelneming bij hun zilveren Priesterfeest ondervonden, betuigen ondergeteekenden hierbij oprechten dank aan allen.

Curaçao, 11 Aug. 1921.

P. fr. Jan Paul Delgeur

P. fr. Raym. J. C. Wahlen.

Religieuze Professie.

In handen van Z. D. H. Mgr. M. G. VUYLSTEKE legden gistermorgen in de Kapel van Habay de Eerw. Zusters THEONILLE en EPIPHANIA hare kloostergeloften af als Zuster Franciscanes der Congrégatie van Rozendaal.

Het is meer dan zes en twintig jaar geleden, dat deze roerende, aangrijpende plechtigheid op Curaçao heeft plaats gehad. Sindsdien werd het Noviciaat hier opgeheven en hadden alle postulanten, die Zuster wilden worden in de Rozendaalsche Congregatie, de verplichting om naar Nederland te gaan en aldaar het proefjaar en de drie jaren der kleine Geloften door te brengen. Gelukkig is deze zeer bezwarende voorwaarde nu vervallen en kunnen op Habay weer jeugdige novices worden aangenomen, gekleed en geprofest worden zonder de verplichting om Holland's ruw en koud klimaat 4 lange jaren te verduren.

Van harte wenschen wij de Eerw. Zusters Theonille en EPIPHANIA geluk met haar algeheele toewijding aan God, tot heil der Curaçaosche jeugd.

Dat zij vele vele, jaren het groote geluk van het kloosterleven mogen genieten en heel veel goed doen ter eére Gods.

Het contingent.

Met overgroote meerderheid is het wetje-Bomans-Deckers door de Tweede Kamer aangenomen.

Men kon niet anders verwachten.

En dat de discussie weinig om 't lijf had, bevreemdt al evenmin.

De zaak was zoo eenvoudig mogelijk.

En 's lands veiligheid — hierover zal men het nu wel eens zijn — *loopt geen gevaar*, al zou, niet slechts voor dit jaar, maar ook voor *volgende jaren*, het contingent op 13000 man gesteld blijven.

Zeilvaart.

In de maand Juli 1921

Binnengekomen van:		*Uitgezeild naar:*	
Aruba	18	Aruba	14
Bonaire	43	Barbados	1
Barbados	2	Bonaire	47
Bov. Eilanden	1	Boven. Eiland	1
Cuba	2	Cuba	3
Columbia	2	Columbia	2
Habana	1	Cumana	1
La Guaira	1	La Guaira	2
La Vela	7	La Vela	1
Maracaibo	9	Maracaibo	9
Pto. Cabello	9	Pto Cabello	4
Pto. Rico	5	Pto Rico	1
Pto Sucre	2	Pto Sucre	1
Van Zee	1		
Totaal 103		Totaal 98	

Een nieuwe Minister van Oorlog?

De reconstructie van het Kabinet zal — als men de *Nieuwe Ct.* goed heeft ingelicht — ook een nieuwen minister van oorlog brengen in den persoon van den heer M. J. J. C. van Dijk, directeur van de topografische inrichting. Hij is oud-officier en voorzitter der Ver. van Christelijke Officieren.

De Nieuwe Gouverneur.

De Telegraaf heeft Mr. N. J. L. BRANTJES geïnterviewd. Z. Exc. verklaarde nog geen bepaald werkprogram te hebben opgesteld, omdat hij bang was luchtkasteelen te bouwen; maar de nieuwe Gouverneur is optimist, vol goeden wil en goede hoop. Zijn groote en vaste idee is, dat Curaçao moet profiteeren van de mogelijkheden, die de jongste wijziging der Grondwet opent ten aanzien der Koloniën, mogelijkheden, die er door een algemeen staatsrechtelijk streven zijn ingebracht, de meerdere medezeggenschap der bevolking in inwendig koloniale aangelegenheden, autonomie op ieder stuk van intern beleid, hetgeen het Moederland niet minder ten goede komt dan de Kolonie zelf. In het bizonder brengt dat mee de financieele onafhankelijkheid, waardoor aan een toestand een einde komt, die steeds (nl. in de laatste 30 jaar ongeveer) de Curaçaosche begrooting aan de handen van den Kolonialen Raad ontrukte o. m. zoodra er een tekort was, iets wat regelmatig voorkwam. In ieder opzicht is vestiging van een waarlijk vertegenwoordigend stelsel in den Kol. Raad wenschelijk. Nog altijd worden de leden benoemd door de Koningin en, enkele uitzonderingen daar gelaten, steeds is het de eerste van een tweetal door den Raad zelf krachtens het beginsel van coöptatie (zelf-aanvulling) aangewezen.

Dat systeem moet minstens gedeeltelijk door een stelsel van volkskeuze vervangen worden.

De jurist in Mr. Brantjes verheugde zich bijzonder over de „voorlijkheid" der rechtspleging in Curaçao, waar de rechter niet lijdelijk is als in Nederland en waar de vrije bewijsleer van kracht is. Deze instituten hebben op Curaçao in de practijk buitengewoon voldaan.

Mr. Brantjes memoreerde de toekomstkracht welke steekt in de raffinaderijen voor petroleum, door de Koninklijke op Curaçao gesticht, die daardoor voor het grootste deel een einde maakte aan de noodlottige emigratie, ook al blijft deze emigratie altijd eenigszins doorgaan ten gevolge der hoogere loonen op Cuba. De landbouw zal weliswaar niet licht tot export toekomen, maar de grootsche plannen met betrekking tot de irrigatie ontworpen door Prof. Weiss uit Delft, en in hun kansen thans onderzocht door ingenieur Molengraaf, zullen hopenlijk althans, de landbouwbelangen voor de Kolonie zelf tot verwezenlijking kunnen brengen.

Wij gelooven en verwachten, dat onze verre Kolonie het na het ontslag (om gezondheidsredenen) van gouverneur Helfrich, met den nog jeugdigen en krachtigen nieuwen gouverneur (Mr. Brantjes is eerst 46 jaar oud) alleszins getroffen heeft.

Welkom.

Zaterdagmorgen is de H.E.W. Pater Vicaris M. LUYCKX met de *Albertina* van Aruba teruggekeerd.

Maandagmorgen is per *Frieda* de Z.E.W. Pastoor KUYPERS hier aangekomen om als afgevaardigde van Bonaire de Priesterfeesten bij te wonen.

Woensdagmorgen is met de *Crynssen* Dr. L. C. J. NUNES hier teruggekeerd na in Holland met goed gevolg het arts-examen te hebben afgelegd.

Ook arriveerden met dezelfde Holl. Boot Mevr. M. Kramers de la Try Ellis en Mevr. Bartels-Ellis.

Onze financiën. Het 2e. kwartaal van het loopende jaar is goed geweest voor de Kol. Kas. Aan *belastingen* werd ontvangen. 297.117.44½, of = 78000 meer dan de raming. Aan *Inkomsten van onderscheiden aard* werd ontvangen: fl 142.120,67½, of 49.000 meer dan de raming.

Cur. Petroleum Mij. De tankvloot heeft verleden maand 31 reizen van Maracaibo naar Curaçao gemaakt om petroleun aan te voeren.

Phosphaat. *Poximus* is 5 Juli met 3.251,200 K.G. naar Stettin vertrekken en 10 Juli *Lizzie* met 1,727,200 K. G. naar Malmo.

Advertentie.

DE HEER EN MEVROUW
A VAN ZWIJNDRECHT-HAPPÈ
geven kennis van de geboorte van hunnen Zoon
JOHANNES ADRIANUS
Curaçao 30 Juli 1921 3—2

Bekendmaking.

Aan belanghebbenden wordt hierbij bekend gemaakt, dat, volgens wijziging, aangebracht in de „Algemeene Politiekeur 1917" (P, B. No. 11), aan bestuurders op den openbaren weg verboden is een motorrijtuig onder hun onmiddelijk toezicht te doen besturen door een persoon, die den leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt of ingevolge artikel 44c dier keur niet als bestuurder mag optreden.

Tevens is aan bestuurders op den openbaren weg in het eerste of stadsdistrict verboden anders dan met vergunning van het Hoofd van politie een motorrijtuig onder hun onmiddellijk toezicht te doen besturen.

Curaçao, den 29n Juli 1921.

De Procureur-generaal a. i.,

2—2 *C. S. GORSIRA.*

Om het Kampioenschap!

Acht verschillende elftallen zullen kampen om het kampioenschap van voetbal op Curaçao. De eerste wedstrijd had Zondag II. plaats tusschen *Jnliana I* en *Nemesis*. Everstgenoemde bleef overwin naar met 3—0.

Deze avond zullen *Volharding* en *Three Stars* tegen elkander in het krijt streden.

Zondag a.s. zal *Sparta* en *Leonidas* samen spelen.

---

mag nog blij zijn als je naar huis kan sukkelen op schrijnende rug van 'n toevallig daar, tuk op maagvulling, ronddolend ezeltje.

Maar man, neem dan 'n motorfiets.

God beware me, neen!

Als eerst over heel Curaçao 'n zwerm technisch onderlegde reparateurs is neergestreken en op 'n mijl afstand van elkaar zijn gestationneerd, dan zou ik er pas aan gaan denken, maar eerder niet.

In mijn verlofjaar ben ik dagelijks met zooveel motorfietsers in aanraking geweest, heb zooveel gezien en gehoord en ondervonden in die vaak peg hebbende, luxueus met benzine en reparatiebills doorsprenkelde lijn, dat ik 't verstandig vind, vooralsnog 'n afwachtende houding aan te nemen.

En dan onze wegen zijn bijlange niet gelijk aan de hollandsche.

In 'n minimum van tijd zou hier je hart raar gaan doen, en dan zit er niets anders op, dan naar 't hospitaal te tuffen, om te hooren declareeren, dat je absoluut niet meer mog motoren, en dan kunt ge je car weer voor 'n appel en 'n ei verkoopen, en weer 'n nieuw paard aanschaffen, not me sir!

Neen hoor, zoolang mijn kittige hengst Toedjoe — 't is mijn zevende West Indische knol — 't nog zoo prachtig doet, denk ik er niet aan zoo'n toetermachien in mijn wagenhuis te zetten.

En als je nu 's 900 gulden fourage geld kreeg, zoo als districtmeesters en doctoren op jullie buitenposten?

Nu, dan voel ik toch nog meer voor 'n aëroplane.

In onze naburige saligne 'n prachtterein om te dalen en op te stijgen.

Idealen, Jan Paul, allemaal idealen, blijf liever met je lange beenen op den grond.

Best mogelijk, maar 'n mensch zonder idealen, zet die maar op sterk water.

Hé, wat cynisch!

Heelemaal niet.

San Willibrordo Juli 31 1921.

JAN PAUL.

Staat van het aantal vaartuigen, die het eiland Curaçao in de maand Juli 1921 aandeden, met vermelding van hunne gezamenlijke inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
		INHOUD IN M^3.			INHOUD IN M^3.	
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand Juli 1921.	103	23,302	21,050	78	310,483	181.506
Vorige maand	600	121,641	111,967	390	1,884,088	1,509,118
Totaal	703	144,943	133,017	468	2,194,571	1,390,456

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

Officieele Berichten.

van voorige week.

Aan Mevr. S. Troost-Verheus, onderwijzers 2de klasse aan de Hendrikschool is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

De onderwijzer 3de klasse J. A. L. A. de Groot is tijd. van de Emmaschool naar de Hendrikschool overgeplaatst en de kweekeling L. Mendez tijd. werkzaam gesteld aan de Emmaschool.

Aan den bode van de Curaçaosche Bank Nidor Hellburg, is op zijn verzoek eervol ontslag als zoodanig verleend.

Het hoofd van den post voor D. T. op Aruba P. J. Frigerio is tijd. overgeplaatst naar Curaçao en tijd. belast met de functiën van Hoofd van den Post voor D. T. op Curaçao; de hulpseiner F. H. Ruiz is tijd. overgeplaatst van Curaçao naar Aruba en tijd. belast met de functiën van Hoofd van den Post voor D. T. aldaar.

Aan den R. K. Geestelijke van den 2n. rang B. A. Gijlswijk alhier, is om gewichtige redenen 9 maanden verlof verleend.

De heer R. J. Beaujon Jr. is wegens vertrek naar Bonaire eervol ontheven als lid van de Economische Commissie alhier en de districtmeester C. P. de Haseth is als zoodanig benoemd.

Aan den kommies der belastingen G. S. van Bruggen alhier is tot herstel van gezondheid 14 dagen verlof verleend.

De heer Dr. M. R. Barrios is vergunning verleend tot het geven van onderwijs in de Spaansche taal.

Correspondentie.

ARUBA.

PROGRAM

VAN HET VOLKSFEEST

te geven door 't Bestuur van Aruba op den 31sten Augustus 1921 ter viering van den verjaardag van

H. M. de Koningin.

EERSTE GEDEELTE.

'S VOORMIDDAGS.

1e. 6 uur.

Bij 't vallen van een schot en het hijschen der vlaggen zal het muziekkorps „Armonia San Miguel" Vaderlandsche liederen op 't balcon van het fort „Zoutman" spelen.

2e. 7—8 uur.

Op den steiger.

a. Sprietloopen te water, 5 prijzen a fl 1.
b. Wedstrijd in zwemmen, 5 prijzen a fl 1.

3e. 8—9 uur

Plechtige aubade door de schoolkinderen op 't plein vóór 't Gouvernementshuis gevolgd door een optocht door de straten.

4e. 9—10 uur.

Uitdeeling van versnaperingen aan de kinderen van de Openbare-school en bijzondere stads- en buitenscholen.

5e. 11—12 uur.

In de School- en Wilhelminastraat.

a. Wedstrijd in 't hardloopen.
1e. prijs fl 2. 2e. prijs fl 1.50. 3e. prijs fl 1.
b. Met een kruiwagen naar geldsteken.
5 prijzen a fl 1.

TWEEDE GEDEELTE.

'S NAMIDDAGS.

6e. 1—2 uur.

Wedstrijd met zeilbooten. Te volgen weg: Gouvernementssteiger, Boca-pabao, Mond-Paardenbaai, Gouvernementssteiger.
1e. prijs fl 7.50, 2e prijs fl 5, 3e prijs fl 3.

7e. 2—2,30 uur,

In de Emma-straat vóór 't woonhuis van den heer A. Capriles.
Geblinddoekt naar 'n ei slaan. 3 prijzen a fl 1

8e. 2,30—3.

In de kerkstraat,

Driebeenige wedstrijd. 5 prijzen a fl 1

9e. 3—4 uur.

Op 't plein tegenover 't woonhuis van Mev. de Wed. Kuiperi.
Vliegerswedstrijd door de schoolkinderen.
Ten eerste voor den mooisten vlieger.
Ten tweede voor den grootsten vlieger.
Ten derde voor den vlieger die 't hoogst staat 3 prijzen elk ter waarde van fl 2.50.

10e. 4—4,30

In de Nassau-straat

Wedren op ezels.
1e prijs fl 7.50. 2e prijs fl 5. 3e prijs fl 2.50.

11e. 4,30—6.

Voetbal-wedstrijd te geven op 't speelveld van den club „Hercules", tusschen de elftallen „Hercules" en „Wilhelmina" voor een geschenk ter waarde van fl 16.50.

DERDE GEDEELTE.

'S AVONDS.

12e. 7,30—9 uur.

Slot. Op 't Gouvernementsplein.

Muziek-uitvoering door de „Armonia San Miguel". Vuurwerk.

De commissie belast met 't volksfeest op den Koninginneverjaardag alhier noodigt beleefd alle inwoners van het eiland uit, om op dien dag de vlaggen te hijschen en des avonds hunne huizen te illumineeren.
Namens de Volksfeest-commissie,

De Voorzitter,
A. E. GOILO.
De Secretaris
F. J. Q. KWARTSZ.

Onbestelbare brieven.

Dr. J. J. Negron (2), Rafael Kelly, Cleona Quirindongo, Christina Nersicio, Angelisto Hernando. C. J. de Haseth & Co., Leocadia Evertsz, Antonio Evertsz, Carmen Calvo, Jose Calvo, Marcelita Enrique, Ricardo Velasquez, Nic Dovale, Petronilio Martis.

BUITENLAND.

Lord Reading—Gandhi!

Toeval of opzet? Het ligt in eenzelfden gedachtengang en kan dus als gelijk gevolg van gelijke oorzaak beschouwd worden. Nadat in Britsch-Indië de opening van de groote vergadering, die een nieuw tijdperk moet inluiden, te Delhi door den hertog van Connauhgt, als hooge koninklijke vertegenwoordiger, geopend is geworden, zijn de koning en de koningin van Groot-Brittannië in eigen persoon de eerste parlementszitting in Ierland gaan openen. De agitatie der non-coöperation in Britsch-Indië wilde ook wel gelijken op de groote roering in Ierland. En nu melden de Britsch-Indische bladen, dat de nieuwe onderkoning, Lord Reading, door aan Gandhi, leider der non-coöperation-beweging, de gelegenheid tot een samenkomst te geven, ook reeds gedaan heeft wat Lloyd George nu beproefde door de Valera en eenige andere toonaangevende leiders der Iersche revolutionnairen tot een bespreking uit te noodigen.

't Was op een dier speech-diners, zooals wij die hier niet kennen, dat de Viceroy zich begin Juni over het resultaat dier besprekingen (want 't zijn er meer dan één geweest) uitliet. De Chelmsford Reform Club bood hem te Simla een feestmaal aan; de voorzitter, de heer Shafi, had in de verwelkomingsrede de meening uitgesproken, dat er eigenlijK geen grond voor pessimisme bestaat. Lord Reading sloot zich in zijn antwoord hierbij aan en als onderdeel bracht hij te pas, hoe de heer Malaviya hem te kennen had gegeven, dat de gelegenheid wel kon bestaan om een ontmoeting met mr. Gandhi te hebben en hoe hij daarop gaarne was ingegaan. Hij kon daar niet alles zeggen wat in de besprekingen verhandeld was, maar hij wilde toch al een resultaat mededeelen, dat op de goede verstandhouding wijst. De heeren Mahomed Ali en Shangkat Ali hebben hun leedwezen uitgesproken over eenige toespraken, waarin zij tot gewelddadige maatregelen aangezet hadden en zij zullen (hetgeen ook geschied is) openlijk verklaren dergelijke toespraken niet meer te houden, zoolang als zij met Gandhi samenwerken. Het doel, dat voor 't oogenblik 't meest urgent was, 't voorkomen van opzetten tot geweld, is zoo bereikt, zonder dat men toevlucht heeft behoeven te nemen tot de maatregelen, die men noemt toepassen der wet.

Als Lloyd George het zoo ver kon brengen door een onderhoud met de Valera zou hij gelukkig te roemen zijn, ongeacht de verder te bereiken resultaten. Komt men maar eenmaal tot praten, dan is reeds veel gewonnen. Toch zullen gelijke middelen in deze wel niet gelijke gevolgen hebben. De Gandhi-beweging in Indië is in haar tegenwoordig stadium niet te vergelijken met de beteekenis die Sinn Fein heeft, zoodat de kansen op tastbare resultaten voor Indië en voor Ierland nog zeer ongelijk zijn.

In de Times of India wordt na tien maanden van beroering de rekening opgemaakt van de, volgens den schrijver, als mislukt te beschouwen N. C O.-beweging. Hij geeft uitvoerig zes redenen hiervoor op, welke wij hier in 't kort zullen weergeven.

Ten eerste, de geheele beweging had vernieling tot grondslag. Het bestaande bestuur moest stop gezet en omver geworpen worden. Gandhi ging uit van 't dwaze beginsel, dat afbreken aan opbouwen moet voorafgaan. *Annihilation is the end*, zoo'n leer moet zichzelf vernietigen, en dat is geschied.

Ten tweede, de beweging zocht haar kracht in 't aanwakkeren van haat en misbruik. Gandhi preekte haat tegen de Engelschen. Slechts weinigen zijn hiervoor vatbaar.

Ten derde. De leiding was louter een autocratische overheersching van Gandhi. Terwijl hij tegen willekeur zeide op te treden, verwaarloosde hij zelf hen te raadplegen, die recht van meëespreken moesten hebben. Het lot van een volk van 320 millioen zielen is niet door den wil van een enkeling te richten. Wie in deze democratischen tijd van despotisme en autocratie heil verwacht, moet bedrogen uitkomen.

Ten vierde. Niettegenstaande de beweging heette geen geweld te willen, is zij van den aanvang af in woorden en zelfs in daden wel op geweld gericht geweest. Durft men bij zoodanige beweging het doorzetten tot geweld niet aan, dan komt men in tegenspraak met wat men aanbeveelt.

Ten vijfde. Elke nationale beweging moet op een nationalen grondslag berusten. Er moet een volkswil in tot uitdrukking komen. De regeering vormt een eenheid in Indië. Er bestaat overigens geen eenheid. Wie deze wil tot stand brengen, moet andere middelen gebruiken dan Gandhi deed. Door zijn philosophisch anarchisme, dat hij Satyagraha noemde, stichtte hij slechts een nieuwe splitsing te meer in het reeds zoo verdeelde Indië.

Ten zesde. Om een beweging in 't leven te roepen, die blijvende kracht heeft, moet 't intellect ervoor gewonnen worden. Enkele uitzonderingen daargelaten, heeft Gandhi zijn aanhang gevonden onder hen, die niet diep doordenken. Zoo vormde hij geen partij van non-coöperators, maar slechts van aanhangers der non-coötion-stelling. Hij vroeg non-coöperation van de organen, wier coöperation hij noodig had, zooals post, telegraaf, spoorwegen, enz., enz. Hij was zoo zelf een voorbeeld van vootgezette coöperation.

In deze 6 punten ligt, zegt de Q. en W., ook een beschuldiging van onoprechtheid opgesloten; tegenstrijdigheid tusschen woorden en daden. Doordien de leuze alleen een negatieve was, doordien zij de gevolgen van hare prediking der vernietiging niet aandurfde tot in het uiterste der daden, gelijk ook weer gebleken is bij interview's tusschen Gandhi en den Onderkoning, is het geloof in een roeping van Gandhi als groot-hervormer tot betere toestanden niet tot Indië doorgedrongen, al kan hij ook op eenig tijdelijk en plaatselijk succes wijzen, om zich wijs te maken dat zijn beweging nog werkt.

De prins van Wales in Indië.

De prins van Wales brak, zooals men zich herinneren zal, zijn bezoekreis aan de overzeesche deelen van 't Rijk af, omdat gezondheidsredenen hem, tijdens zijn verblijf in Australië, hiertoe noopten. Het trof slecht, daar hij zich van een bezoek aan Indië heel veel had voorgesteld. Hij zal nu het toen prijs gegevene gaan inhalen. Per oorlogsschip „Renown" zal hij naar Indië reizen; de geheele winter zal er mede gemoeid gaan. Een uitgebreid programma, dat zich over de geheele kolonie uitstrekt, wordt volvoerd, terwijl bovendien onderweg Gibraltar, Malta, Port Said en Aden nog zullen worden aangedaan.

Van de Rijksconferentie.

Men staat vaak verbaasd over de onbekendheid van personen, die over hoogst belangrijke zaken te beslissen hebben, met de strekking der stukken waarop de kwestie berust. De geschiedenis der Djambi-olie-ontginning in onze Tweede Kamer is hier een voorbeeld van; de schuld van het gemis aan voldoende kennis lag hierbij niet aan de leden der Kamer. Een ander voorbeeld heeft nu de Londonsche conferentie van de Britsche ministers met de vertegenwoordigers van de dominions en van Britsch-Indië gegeven, waar het al dan niet hernieuwen van het Britsch-Japansch bondgenootschap aan de orde kwam. Men zou zeggen, alles wat op het alsnog bondgenootschap betrekking heeft moet den hoogen heeren haarfijn bekend zijn en daarbij moet hun aandacht in de eerste plaats gevestigd zijn geweest en geworden op de bepalingen, welke den duur vastleggen.

Wat ziet men echter? Terwijl de beslissing als van direct actueel belang behandeld werd en men zich daarom in bochten en kronkelingen kromde om de tegenstrijdige belangen en inzichten samen te knoopen, komt de lord-kanselier ineens tot het inzicht dat, zoolang als het bondgenootschap niet, met inachtneming van den termijn van een jaar, opgezegd is, het van zelf blijft doorloopen. Hij heeft die opvatting van Japan overgenomen.

Nu heeft de kwestie voor alle partijen een geheel ander aanzien gekregen. Zij moet opnieuw bekeken worden. De eerste ministers der dominions zijn geen afgevaardigden met blanco volmacht, doch slechts persoonlijke dragers van hetgeen zij beschouwen als de dominion-gedachte. Die ministers willen het nieuwe gezichtspunt, in verband met al 't te London besprokene, thuis verwerken. Daar, zooals wij aanstonds zullen releveeren, andere mogendheden ook te polsen zijn, moet Lord Curzon met de gezanten dier mogendheden in overleg kunnen treden. Door dit alles is het spannende punt van de Rijksconferentie-agenda daarvan, als verdaagdte beschouwen. Intusschen zijn er inzichten en gedachten gezaaid, die kans schijnen te hebben wortel te kunnen schieten, waardoor een compromis mogelijk wordt.

Hoop en geloof zijn gericht op een beraadslaging van de Vereenigde Staten, Japan, 't Britsche rijk en zijne dominions over een verzekerd waarborgen van den wereldvrede, in 't bijzonder in den Grooten Oceaan, maar feitelijk daardoor beheerschende den algemeenen vrede. Komt een dergelijke al dan niet in een papieren protocol vastgelegde overeenstemming tot stand, dan is een afzonderlijk Britsch-Japansch bondgenootschap niet meer noodig. Deze nieuwe entente zou ook gedacht zijn als overgang tot internationale wapenvermindering. Hierover hebben de ministers der overzeesche gebieden in hun eigen land en Lord Curzon met de vreemde mogendheden eerst nog nader te spreken.

Hetgeen wij vroeger al reeds opmerkten, toen de verrassing nog niet bekend was, over het nadeel, dat weer een nieuwe groep van wereldbedillende staten zou ontsaan, instede van een goed georganiseerde Volkengemeenschap, blijft als een bezwaar gelden. Maar wie weet, heeft Frankrijk een dergelijke les niet noodig om uit zijn overwinningsroes geschud te worden. Wie weet, wordt dit de brug niet om Amerika tot den Volkenbond te brengen, of Amerika en Volkenbond door wederzijds voegen althans tot elkander te brengen. Met toestanden als in Rusland, Polen, Turkije, China, Perzië zou misschien een Volkenbond momenteel toch niet kunnen werken. Wie weet? Maar juist dergelijke toestanden doen naast rassentegenstellingen, handelsnaijver, volksegoïsme, staatsmanwaan, twijfel ontstaan of de nieuwgedachte ongeschreven alliantie heilzamer kan worden dan de bondgenootschappen, welke de geschiedenis in velerlei vorm reeds gekend heeft.